

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)
SSN Krzysztof Grzesiowski (sprawozdawca)
SSN Tomasz Szanciło

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 3 czerwca 2025 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej B.R. i D.R.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 28 września 2021 r., I ACa 305/21,
w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.
przeciwko B.R. i D.R.
o zapłatę,

**uchyla zaskarżony wyrok w całości i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania,
pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania kasacyjnego.**

Krzysztof Grzesiowski

Małgorzata Manowska

Tomasz Szanciło

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 11 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od B.R. i D.R. solidarnie na rzecz Bank spółki akcyjnej w W. kwotę 110 990,84 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 7 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty (pkt 1) oraz rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt 2).

2. Wyrokiem z 28 września 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację pozwanych od powyższego wyroku Sądu Okręgowego.

3. Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, a zaakceptowanych przez Sąd Apelacyjny, wynika, że 17 czerwca 2014 r. pozwane zawarły z Bank1 spółką akcyjną – poprzednikiem prawnym powoda Bank spółki akcyjnej – umowę kredytu gotówkowego, konsolidacyjnego, o wysokości 150 000 zł, na okres od 16 czerwca 2014 r. do 17 czerwca 2024 r. Strony postanowiły, że całkowita kwota kredytu wynosiła 102 000 zł, całkowity koszt kredytu miał natomiast wynieść 126 299,38 zł.

Dnia 21 listopada 2018 r. powód skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty, w którym informował o zaległości w kwocie 3976,38 zł i o możliwości restrukturyzacji zadłużenia. W dniu 17 grudnia 2018 r. powód wysłał do pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty zadłużenia wynoszącego 3991,38 zł. Z kolei 5 lutego 2019 r. powód złożył pozwanym warunkowe wypowiedzenie umowy, wskazując, że jeżeli w okresie wypowiedzenia zostanie dokonana całkowita spłata zadłużenia przeterminowanego w kwocie 8009,57 zł wraz z wszystkimi naliczonymi ratami i odsetkami od dnia wypowiedzenia do dnia spłaty, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne. W dniu 21 maja 2019 r. powód skierował do pozwanych przedsądowe wezwanie do zapłaty wskazujące, że wymagalne zadłużenie na 20 maja 2019 r. wynosi 110 513,99 zł.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd pierwszej instancji uznał, że wbrew zarzutom pozwanych w prawidłowy sposób doszło do wypowiedzenia umowy przez powoda. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma przy tym znaczenia, że wypowiedzenie zostało nazwane „warunkowym” – warunek w tym kontekście miał takie znaczenie, że jeżeli pozwane złożyłyby wniosek o restrukturyzację zadłużenia,

który bank by zaakceptował, lub spłaciłyby przeterminowane zadłużenie – wypowiedzenie nie doszłoby do skutku.

W ocenie Sądu pierwszej instancji nie zostało wykazane przez pozwane, jakoby wskazane przez nie postanowienia umowy dotyczące pobrania prowizji w kwocie 30 000 zł i składek ubezpieczeniowych w kwocie 18 000 zł kształtowały ich prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Sąd ten jednocześnie nie podzielił też stanowiska pozwanych, że bank wytaczając powództwo w tym zakresie, nadużył prawa podmiotowego.

4. Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawną Sądu Okręgowego. Sąd odwoławczy zgodził się ze stanowiskiem Sądu *a quo*, że wezwania do zapłaty zostały doręczone pozwany prawidłowo, zaś umowa kredytu została wypowiedziana skutecznie. Ponadto Sąd Apelacyjny nie podzielił twierdzeń skarżących, że kredytowane koszty kredytu nie mogły wchodzić w skład zobowiązania oprocentowanego. Uznał, że nie ma prawnych przeciwwskazań do tego, aby odsetki kapitałowe naliczać także od wartości skredytowanej prowizji i innych opłat niezbędnych do udzielenia kredytu. Sąd *ad quem* podzielił także stanowisko Sądu pierwszej instancji, że nie zaszły podstawy do wyeliminowania postanowienia dotyczącego prowizji jako klauzuli niedozwolonej. Podobnie Sąd Apelacyjny ocenił postanowienia dotyczące kosztów składki ubezpieczeniowej, przy czym zwrócił uwagę na niedostatki dowodowe co do okoliczności, że wysokość składki miała nie odpowiadać realiom bankowym. Sąd Apelacyjny uchylił się od oceny zarzutu naruszenia art. 58 § 1 k.c. przez niedokonanie kontroli zgodności wzorca umowy z zasadami współżycia społecznego, zwracając uwagę, że ww. przepis nie odnosi się do zasad współżycia społecznego. Jednocześnie za nieuzasadniony uznał zarzut, jakoby ustalenia umowne w zakresie dotyczącym prowizji i składki ubezpieczeniowej miały na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych.

5. Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosły pozwane, zaskarżając wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

6. Skarżące zarzuciły zaskarżanemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż wezwanie do zapłaty z 21 listopada 2018 r. oraz ostateczne wezwanie do zapłaty z 16 grudnia 2018 r. są zgodne z procedurą wskazaną w powyższej regulacji;

b) art. 75c Prawa bankowego przez niewłaściwe zastosowanie skutkujące dopuszczeniem połączenia w jednym dokumencie dwóch instytucji prawa bankowego, tj. wezwania do zapłaty poprzedzającego oświadczenie o przedterminowym wypowiedzeniu umowy przez bank z wypowiedzeniem umowy kredytu;

c) art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 89 k.c. w zw. z art. 76 Konstytucji RP przez niewłaściwą wykładnię skutkującą uznaniem, iż dokonanie wypowiedzenia umowy kredytowej pod warunkiem rozwiązującym jest dopuszczalne bez wyraźnie oznaczonego czasu, w którym mają wystąpić wobec pozwanych (posiadających status konsumenta) negatywne skutki oświadczenia banku;

d) art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w zw. z art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez niewłaściwe zastosowanie, tj. dopuszczenie na podstawie wskazanego przepisu wyliczenia odsetek od kosztów kredytu, a nie tylko kwoty udzielonego kredytu, a tym samym przyjęcie warunków umownych wypaczających istotę przyjętego przez stronę zobowiązania.

7. Skarżące zarzuciły Sądowi Apelacyjnemu również naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 243 w zw. z art. 231 k.p.c. przez posługiwanie się przez ten Sąd, bez ustawowej legitymacji, konstrukcją uprawdopodobnienia oraz przyjęcie, że oświadczenie banku o wezwaniu do zapłaty z 21 listopada 2018 r., a także ostateczne wezwanie do zapłaty z 16 grudnia 2018 r., mające poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu, zostały pozwany złożone w sposób umożliwiający im zapoznanie się z ich treścią i w sposób określony przepisami prawa bankowego, mimo niewykazania zarówno faktu doręczenia oświadczeń pozwany, jak i nawet podjęcia próby złożenia oświadczeń przez ich nadanie na adres i dane skarżących.

8. Strona powodowa w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a także o zasądzenie od pozwanych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

9. Zarzuty skargi kasacyjnej koncentrowały się przede wszystkim na twierdzeniu, że wypowiedzenie umowy kredytu było bezskuteczne, ponieważ z racji na szereg podnoszonych przez skarżące naruszeń nie spełniało wymogów przewidzianych w art. 75c Prawa bankowego.

10. Zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Rozwiązanie to ma na celu ochronę kredytobiorcy przed zaskakującym i niespodziewanym wypowiedzeniem umowy kredytu, mając na względzie doniosłe skutki, jakie może pociągać za sobą wypowiedzenie dla sytuacji finansowej kredytobiorcy.

11. Skarżące podniosły w pierwszej kolejności zarzut, że w wezwaniu do zapłaty bank nie wyznaczył im, zgodnie z art. 75 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, minimum 14-dniowego terminu na uregulowanie zaległości w spłacie kredytu, jak również nie poinformował kredytobiorców o możliwości wnioskowania o zmianę warunków spłaty kredytu w drodze restrukturyzacji w terminie 14 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania. Wbrew stanowisku skarżących, sposób wypowiedzenia umowy przez powódkę w okolicznościach sprawy nie podważał gwarancji ustanowionych na rzecz kredytobiorcy w powołanych wyżej przepisach, w szczególności możliwości skutecznego złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Pisma do pozwanych datowane na 5 lutego 2019 r. obejmowały wezwanie do zapłaty i informację o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia, a z ich treści wynikało, że wypowiedzenie dojdzie do skutku w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go w niepełnej

wysokości i jeżeli kredytobiorcy nie skorzystają z uprawnienia określonego w art. 75c Prawa bankowego, przy czym początek 30-dniowego terminu wypowiedzenia powiązano z upływem terminu 14 dni roboczych wyznaczonego na spłatę zadłużenia, względnie złożenie wniosku o jego restrukturyzację. Okoliczność ta została ustalona przez Sąd Okręgowy i zaakceptowana przez Sąd odwoławczy. Przytoczony wyżej zarzut okazał się zatem niezasadny. Należy przy tym zauważyć, że omawiany zarzut zmierza w istocie do przeforsowania odmiennej oceny ustaleń faktycznych Sądów *meriti*, podczas gdy w świetle art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi przyjętymi za podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

12. Skarżące zarzuciły ponadto Sądowi Apelacyjnemu niewłaściwe zastosowanie art. 75 ust. 1 i 2 Prawa bankowego, wyrażające się dopuszczeniem połączenia w jednym dokumencie dwóch instytucji prawa bankowego, tj. wezwania do zapłaty poprzedzającego oświadczenie o przedterminowym wypowiedzeniu umowy przez bank z wypowiedzeniem umowy kredytu. Ich zdaniem odstępianie od procedury przewidzianej w przepisach Prawa bankowego czyniło postępowanie upominawcze w stosunku do pozwanych iluzorycznym, zaś samo wypowiedzenie umowy stało się niejednoznaczne i rodziło wątpliwość co do faktycznych intencji strony oraz skuteczności oświadczenia.

Wbrew jednak stanowisku skarżących art. 75c Prawa bankowego nie zawiera wymogu, aby wezwanie do zapłaty zaległych rat z pouczeniem o możliwości złożenia wniosku o dokonanie restrukturyzacji zadłużenia oraz oświadczenie o wypowiedzeniu umowy stanowiły oddzielne czynności, dokonywane przez bank w odrębnych pismach. W związku z tym wypowiedzenie umowy kredytu w powiązaniu z wezwaniem do uregulowania zadłużenia i pouczeniem o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia jest dopuszczalne. Taki pogląd jednolicie przyjmowany jest w judykaturze Sądu Najwyższego (tak m.in. wyroki: z 22 lutego 2023 r., II CSKP 786/22; z 15 maja 2023 r., II CSKP 489/22; z 16 maja 2024 r., II CSKP 1019/22; z 6 czerwca 2024 r., II CSKP 1927/22, i z 5 stycznia 2025 r., II CSKP 1050/24). Nieprzekonujące jest przy tym twierdzenie skarżących, że połączenie w jednym piśmie dwóch wspomnianych oświadczeń

w realiach sprawy czyniło postępowanie upominawcze iluzorycznym, a wypowiedzenie umowy niejednoznacznym. Analiza treści powołanych wyżej pism banku z 5 lutego 2019 r. prowadzi do wniosków przeciwnych. Z oświadczenia banku wynika bowiem, że późniejsza, całkowita spłata – w razie dokonania jej w okresie wypowiedzenia – spowodowałaby kontynuację umowy na dotychczasowych warunkach. Jeśli więc doszłoby do spłaty zadłużenia bądź złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania pism, wypowiedzenie nie wywarłoby skutku.

13. Niezasadny okazał się także zarzut, że Sądy *meriti* bezpodstawnie – z naruszeniem art. 58 § 1 w zw. z art. 89 k.c. w zw. z art. 76 Konstytucji RP – uznały, iż dopuszczalne jest wypowiedzenie umowy kredytowej pod warunkiem rozwiązującym, bez wyraźnie oznaczonego czasu, w którym mają wystąpić wobec pozwanych negatywne skutki oświadczenia banku. Istotnie, w rozważanej sprawie złożone przez powódkę wypowiedzenie miało charakter warunkowy. Warunek sformułowany w piśmie banku miał charakter tzw. warunku potestatywnego, który uzależnia powstanie określonych skutków prawnych od zdarzenia, na które wpływ ma przynajmniej jedna strona czynności prawnej. Spłata przez kredytobiorców zadłużenia w postaci zaległej kwoty kredytu skutkowałaby bezskutecznością oświadczenia o wypowiedzeniu umowy przez bank, a tym samym kontynuacją stosunku wynikającego z umowy kredytu. W postanowieniu składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r., III CZP 85/12 (OSNC 2013, nr 11, poz. 132), przyjęto wszakże, że dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, iż jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub od woli wykonującego zobowiązanie jest co do zasady dopuszczalne, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Zastrzeżenie to podlega ocenie na podstawie art. 353¹ k.c., z uwzględnieniem normatywnej konstrukcji warunku określonej w art. 89 k.c. (zob. np. wyroki SN z 9 grudnia 2021 r., III CSKP 164/21, i z 24 września 2015 r., V CSK 698/14). W nowszej judykaturze przyjmuje się ponadto zgodnie, że zastrzeżenie warunku polegającego na spełnieniu świadczenia jest co do zasady dopuszczalne także w jednostronnej czynności prawnej, co należy odnieść również do warunku polegającego na nieskorzystaniu z uprawnienia do złożenia wniosku

o restrukturyzację kredytu, zgodnie z art. 75c ust. 2 Prawa Bankowego, oraz czynności, której treścią jest wypowiedzenie umowy kredytu, uwarunkowane brakiem terminowej spłaty zadłużenia i niezłożeniem wniosku o jego restrukturyzację w wyznaczonym terminie (zob. np. wyroki SN: z 8 września 2016 r., II CSK 750/15; z 8 marca 2023 r., II CSKP 728/22; z 15 marca 2023 r., II CSKP 489/22; z 16 czerwca 2023 r., II CSKP 587/22; postanowienia SN z 14 kwietnia 2022 r., I CSK 1586/22, i z 13 stycznia 2023 r., I CSK 1606/22). Trafnie podkreśla się przy tym, że argument przytaczany przeciwko dopuszczalności zastrzeżenia w wypowiedzeniu umowy kredytu warunku, polegający na stworzeniu po stronie adresata stanu niepewności co do kategorycznego charakteru dokonanej czynności, jest nieaktualny, jeżeli warunek ten polega na określonym zachowaniu ze strony dłużnika – adresata wypowiedzenia. Dłużnik ma bowiem świadomość co do tego, czy zachował się w określony sposób, a w konsekwencji, czy i kiedy wypowiedzenie stało się skuteczne (zob. wyrok SN z 8 marca 2023 r., II CSKP 723/22). W rozpoznawanej sprawie, pomimo wskazanego zastrzeżenia w oświadczeniu o wypowiedzeniu warunku, treść pism banku była jednoznaczna i nie pozostawiała wątpliwości co do zamiaru banku, sposobu obliczania terminu do spłaty zadłużenia, a także chwili, w której rozpoczął bieg termin wypowiedzenia. Pozwalało to dłużnikom na ocenę skutków wypowiedzenia oraz podjęcie ewentualnie czynności dla uniknięcia konsekwencji wynikających z rozwiązania umowy.

14. Skarżące podniosły ponadto zarzuty naruszenia art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w zw. z art. 5 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim przez dopuszczenie wyliczenia odsetek od kosztów kredytu (prowizji i kosztów składki ubezpieczeniowej), a nie tylko od kwoty udzielonego kredytu. Konkretyzując te zarzuty, skarżące stwierdziły, że oznaczało to akceptację warunków umownych wypaczających istotę przyjętego przez stronę zobowiązania. Ich zdaniem postanowienia umowne w tym zakresie były sprzeczne z naturą stosunku prawnego jakim jest zobowiązanie do zapłaty odsetek (art. 353¹ k.c.), co skutkowało ich nieważnością (art. 58 § 1 k.c.).

15. Powyższa kwestia, podniesiona przez skarżące, istotnie budzi wątpliwości. Wprawdzie dopuszczalność finansowania przez bank również kosztów związanych z udzieleniem kredytu nie jest szerzej kwestionowana, niemniej

wątpliwości podnoszone są w kwestii możliwości pobierania w tym wypadku odsetek od sfinansowanej kwoty. W orzecznictwie sądów powszechnych prezentowane jest stanowisko, że odsetki powinny być przez kredytodawcę pobierane od kwoty udostępnionej kredytobiorcy, a nie zaś od kwoty stanowiącej sumę kwoty rzeczywiście udzielonej kredytobiorcy oraz kwoty przeznaczanej na skredytowanie prowizji oraz składki ubezpieczeniowej (zob. wyroki SO w Warszawie z 15 marca 2024 r., V Ca 3376/23, i z 6 sierpnia 2024 r., V Ca 1121/23; odmiennie wyrok SO w Poznaniu z 31 stycznia 2022 r., XII C 2191/21). Wypada przy tym zauważyć, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 21 kwietnia 2016 r., C-377/14, EU:C:2016:283, całkowita kwota kredytu i całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta są pojęciami odrębnymi i w związku z tym całkowita kwota kredytu nie może obejmować żadnych kwot należących do całkowitego kosztu kredytu ponoszonego przez konsumenta.

Poczynione przez Sąd Apelacyjny ustalenia nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić, co *in casu* było przedmiotem kredytu – jakie konkretnie kwoty składały się na kwotę kredytu i innych opłat i które z nich zostały objęte odsetkami, a uzupełnienie tych braków na etapie postępowania kasacyjnego było oczywiście niemożliwe. W szczególności niewystarczająco zbadane zostało na gruncie niniejszej sprawy, czy kwota na pokrycie prowizji od udzielenia oraz składek na ubezpieczenie kredytobiorcy została „oddana do dyspozycji kredytobiorcy” (w rozumieniu art. 69 ust. 1 Prawa bankowego), a przy tym może być uznana za „wypłaconą kwotę” w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim. Ponieważ odsetki kapitałowe nie mogą być pobierane przez bank od innych opłat niż kwota kredytu, chociażby z uwagi na odmienny – w świetle powołanych przepisów – cel i funkcje tych opłat niż kredytu, to do dokonania prawidłowej oceny w tej materii niezbędne jest poczynienie powyższych ustaleń.

Ponadto, z racji na znaczącą wysokość kosztów dodatkowych, zasadne było przy tym poddanie umowy kredytu pogłębionej wykładni w celu stwierdzenia, czy postanowienia w zakresie omawianych kosztów dodatkowych nie mają na celu obejścia prawa, zwłaszcza w kontekście przewidzianych w prawie limitów odsetek maksymalnych (dokonane przez sąd odwoławczy obliczenia w tym zakresie budzą wątpliwości). Sąd Najwyższy zwraca również uwagę na deficyt ustaleń Sądu

Apelacyjnego, co do ewentualnej sprzeczności rozważanych postanowień umowy kredytu z naturą stosunku prawnego. Wypada tymczasem nadmienić, że kwestia ta rzutowała na ważność umowy, a zatem powinna być wzięta pod uwagę z urzędu. Sąd Apelacyjny ponadto niezasadnie uchylił się od rozważenia zgodności umowy w zakresie rażąco wygórowanych (zdaniem pozwanych) kosztów pozaodsetkowych z zasadami współżycia społecznego, wskazując na błędną podstawę tego zarzutu (pozwane istotnie błędnie powołały nie art. 58 § 2 k.c., lecz § 1 tego artykułu) – pomimo że również tę kwestię Sąd winien był rozważyć z urzędu. Wskazane niedostatki ustaleń ze strony Sądu Apelacyjnego uniemożliwiają jednak prawidłową kontrolę kasacyjną zaskarżonego wyroku.

Z powyższych względów zarzuty naruszenia art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w zw. z art. 5 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim należało uznać za częściowo zasadne.

16. Skarżące zarzuciły ponadto naruszenie prawa procesowego, tj. art. 243 w zw. z art. 231 k.p.c. przez posługiwanie się przez Sąd *meriti*, bez ustawowej legitymacji, konstrukcją uprawdopodobnienia i przyjęcie, że oświadczenia banku o wezwaniu do zapłaty, mające poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu, zostały pozwany złożone w sposób umożliwiający zapoznanie się z ich treścią, mimo braku wykazania zarówno faktu doręczenia oświadczeń pozwany, jak i podjęcia próby złożenia oświadczeń przez ich nadanie na adres i dane skarżących. Skarżące zwróciły przy tym uwagę, że z dyspozycji art. 231 k.p.c. wprost wynika, iż sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych (a nie uprawdopodobnionych) faktów, zaś art. 243 k.p.c. nie dawał Sądowi legitymacji do zastosowania instytucji uprawdopodobnienia, albowiem Prawo bankowe nie przewiduje możliwości uprawdopodobnienia dokonania ww. czynności. Zarzuty te okazały się jednak niezasadne. Wbrew twierdzeniom skarżących, Sady nie zastosowały w sprawie konstrukcji uprawdopodobnienia. W istocie w sprawie chodziło o wykazanie skutecznego doręczenia wezwań banku. Twierdzenia skarżących w tym zakresie w istocie zmierzają do podważenia ustaleń faktycznych Sądu *meriti* w tej materii. Sąd Apelacyjny bowiem wyjaśnił szczegółowo motyw, dla których uznał oświadczenia za doręczone (k. 244-245 akt sprawy).

Sąd Najwyższy ocenia zatem twierdzenia skarżących jako polemikę z ustaleniami faktycznymi, co czyni omawiany zarzut niedopuszczalnym w świetle art. 398³ § 3 k.p.c. Na marginesie można jednak zauważyć, że o ile dowód nadania przesyłki rejestrowanej nie zawsze jest wystarczające do udowodnienia jej doręczenia, to domniemanie doręczenia przesyłki rejestrowanej, wynikające z dowodu jej nadania, może być przez adresata obalone przez wykazanie, iż nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli (zob. np. postanowienie SN z 21 grudnia 2021 r., II CSK 501/21; wyroki SN z 26 października 2011 r., I CSK 715/10, i z 26 stycznia 2024 r., II CSKP 833/22). W niniejszej sprawie skarżące nie podjęły jednak próby wykazania, że oświadczenia banku nie zostały im skutecznie doręczone, zatem twierdzenia podważające fakt doręczenia należało uznać za gołosłowne.

17. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego (art. 108 § 2 k.p.c.).

Krzysztof Grzesiowski Małgorzata Manowska Tomasz Szanciło

(G.N.-J.)

[SOP]